

2005. december 21.

"A régi nótát zongorázom én, csak laptopon"

Van élet a Maszat-hegyen innen is - vallja Varró Dániel, akinek a költészetét, bár még csak 28 esztendő, máris Weöres Sándor-i mércével méri a szakmai és a laikus közvélemény. Az ifjú költő nem tagadta meg magát akkor sem, amikor a HVG kérdéseire válaszolt.

HVG: Versben vagy inkább prózában válaszolna? Melyik forma állna a szívéhez közelebb?

V. D.: Ha lehet, inkább versben, mint prózában. Amíg direkte föl nem heccelnek, addig nem szívesen tetszelgek a kimért, komoly ember pózában. Inkább afféle felhőnjáró költőféle volnék, pont amilyennek ezt a pórnép képzele, csupán a gépelésem kétkezi, egy a laptopképernyő felületére szépelgő szavakat rámoló, rímelő legény, főművem egy regény, de még azt is versben írtam meg én. Hát egy interjút akkor plánesőt. Legalábbis az egyik részt, a rám esőt.

HVG: Önből csak úgy maguktól jönnek a nyelvújító, "újmagyar" szavak és a rímek? Vagy azért néha-néha meg is kell erőltetnie magát?

V. D.: Nem titok, hogy parancsolni nem nagyon bírok a kobakomnak, a rímek belőle folyton előtolakodnak. Pedig igazán nem erőltetem magam, inkább ez úgy van, hogy tetem-tatam, mondjuk zötyögök épp a villamoson, vagy a konyhában iszom körtelét, és anélkül hogy direkte költenék, eszembe jut pár rígmustöltelék, kancsalrímek, szószülemények, meg ilyesféle hüle lények.

HVG: No és a mondanivaló?

V. D.: Nem magvas gondolat vagy újítási szándék vezérel, inkább bambus ok, a rímelhethék és a jambusok.

HVG: Van-e sajátos Varró Dániel-es verselési technika? És ha igen, el tudja azt sajátítani más földi halandó?

V. D.: A líra logika, amint ez köztudott, de verselni, azt nem csak én tudok. A verstan elsajátítható tudomány, és bevallom, hogy néha unom ám, inkább volnék juhász, vadakat terelő, vagy buszsofőr vagy villanyszerelő, van szimpatikus munkakör temérdek. De mit csináljak, ha máshoz nem értek?

HVG: Műveiben gazdagon használ az utcán felszedett, a hétköznapok során talált nyelvi fordulatokat. De fordítva is működik ez? Viszontlátott-e már olyan szavakat, kifejezéseket, amelyeknek ön volt a szülőatyja?

V. D.: Hát nem vagyok azért egy fenomén, bár jó a renomém. Kevés köpésem van, mi igazán arany, nem is vagyok túl hálás interjúalany. Szóval én másoktól merítek úton-útfélen, mert kiváló cucc ám, amit az ember csak úgy talál az utcán, de szerintem ez nem kölcsönös. Az én munkám valóban szinte már közös, akár egy paláver, egy ferde kis eres az én költészetem, aminek a

világirodalom zuhogó zápora aláver, vagy egy szakadt pulóver, amit varrogatnék, ha volna hozzá cernám, de nem hagyott a sors ilyesmit énrám, úgyhogy másokébol toldozom-foldozom. Ilyesmi. Kész anyagból dolgozom.

HVG: És meglehet ma élni a verselésből? Vagy azért jobban teszi, aki nem alapoz erre egzisztenciát?

V. D.: Hát az ember inkább kalapozzon, mint hogy bármit erre alapozzon. Nincs ember, aki egy családot ellát abból, hogy verseket ír, vagy novellát. Kénytelen-kelletlen mindenki csinál valamit mellette, ki szappanoperát ír, ki kocsmát nyitott - én főleg fordítok. Próbálok angol műveket magyarra gyúrni át. Most épp a Rómeó és Júliát.

HVG: Amikor műfordít, mennyit ferdít a szövegen? Annyit azért igen, hogy kicsit a sajátja is legyen?

V. D.: A fordítás, azt mondják, olyan, mint az asszony - azazhogy: ha hű, nem szép, ha szép, nem hű. Ez gyakran eszembe jut, mikor fordítok éppen mű. Először mindig meg kell érteni, hogy mi az üzenet, az érdemi, aztán hogy ez mért úgy van mondva pont, naná. És ha magyar volna, hogyan mondaná? Szóval a fordító desifíroz meg magyaráz is, elvégez újra minden munkafázist, mindent méretre vág és legyalul, hogy működjön a szöveg magyarul.

HVG: Nem okozott soha terhet olyan nagy öregek árnyékában dolgozni, mint Weöres Sándor, a rímhányó Romhányi, vagy olyan ma is köztünk élő klasszikusok, mint mondjuk Kányádi Sándor vagy Faludy György?

V. D.: Az irodalom egy széles paletta, szerintem sokan elférünk alatta. Vagy rajta, na. Azt sem mondanám, hogy a becsvágy túlon túl hajtana, a sok kiváló költőt lepipáló, fölöttük szárnyaló, őket leárnyaló több-mint-középszer kényszer. Nyugodt szívvel leszögezném e helyt, hogy számomra nem jelentenek teher a nagy elődök, általuk én örömmel művelődök, sőt sok kis dallamukat összelopkodom, és a régi nótát zongorázom én, csak laptopon.

HVG: Ha már zongora - a közelmúltban mutatták be Túl a Maszat-hegyen című verses meseregényéből készült bábelőadást Presser Gábor zenéjével. Nem fél attól, hogy a könnyű műfajba sorolják, és számúzik az úgynevezett magas kultúrából?

V. D.: Nem nagyon félek ettől, mert a darabhoz nagyon szívbemászó zenével járult hozzá a Presser, nem valami fülszomorító nessel. Ez kijött egy külön cédelemezen, és emezen számos sztár énekel, többük mega-, például Oláh Ibolya meg a Soma, meg Presser is és Geszti Péter, a könnyű műveim sorából nyilván ez se lesz kivétel, de a komolyabb terep nekem meredek és siklós. Ja, és Benedek Miklós. A könnyűségről még annyit mondhatok érdemben, hogy az utóbbi években fölszedtem sajnos jó néhány kilót, a pocakom már a nadrágból kilóg, és csak egyre nehezebb vagyok mindig, mikor lemérem. Ez a szavaimnak is ad némi súlyt, remélem.

HVG: Profi pókeres hírében áll. A kártyában is olyan szerencsés, mint az életben?

V. D.: Nem csak a szerencsén múlik a póker, játszani is jól kell. Hogyha az ember tényleg jól játszik, akkor nem számít túl sokat a mázlifaktor, mert kiegyenlítődik hosszú távon. Ha nincs szerencsém, persze azt utálom - amikor fölborulnak az esélyek. Nem tudom, erről mennyit meséljek, lényeg, hogy ha az ászpáromat veri egy bubí-három, azt nem igazán tolerálok. Viszont olyankor boldogan dörömböl a szívem, majd kiugrok a bőrömből, és minden ízem ujjong - jupi jó! -, ha nekem csap föl jót a croupier.

DOBSZAY JÁNOS